

Niamuno Sargas

broliams Lietuvininkams žinės pranešas.

„Niamuno Sargas“

Tilžeje, kas ketvergą išbūdamas, laštija prie arcžiausio pusto ar per gromatnėsį apsteliūtas ant bertainio meto 50 peningiu, su primėjimu į namus 65 peningius. Ir pati laitrafczjo išleistuve Tilžeje, pylimo ulyczioje (Dammstraße) 2. bute, priima apsteliūtinus arba išsirašynus.

Vėrnai mylėsim cėcorystę,
Drasei užtaršim lietuwystę!

Apsakymai

į „Niamuno Sarga“ įstatomieji laštija po 10 peningiu už kožną smulkeis raštais išspausq eilutę ir yra šio laitrafczjo išleistuveje priimami. — Gromatas ir rantrafczjus dėl laitrafczjo siuncziamus priima redytuve Tilžeje, pylimo ulyczioje (Dammstraße) 2. bute.

7. num.

Tilžeje, 17. februwarijū 1887.

2. metas.

Niamuno Sargas

dar wis gal prie kožno cėcorisfko pusto už šį bertainį meto apsteliūjamas buti ir laštija **50 pf., dykai į namus 65 pf.**

Prasome brolius Lietuvininkus nesigailėti tu kėliu pinigėliu ir „Niamuno Sarga“ kū weikiaus išsirašyti. **Nėdystė.**

Tur tyrinēt labai mislingai, Kas skirti apšim išmintingai.

Žmonės šime cėse pagal didžiausią dalį yra nubodę štyrimu, nėsia tie rodosi powisam nėso negelba. Žei štyrimai nei po ilgintelio cėso žmoniui prispaudas ne pašalyja arba nors numazina, tai štyrėjai ne yra išmintingai štyrę. Dabar wėl labai swarbus štyrimas, lyg iš nežiniū atsitiko, ir kad ne wėl noprošnai štyrumbim, reikta wiršutinį graudeniną gerai įsitēmyti. Kaip pirma, taip ir šį kartą žmonės wisofiu budu ir iš wisu šaliū ant štyrimo raginami bus. Dwarionis išdalys sawo kumecziamis ir darbininkams ženklesius ir sawo žmonės nūlati į štyrimo butą nuwes, rasi ir nuwes, arba nuwaryti arba nuwesti dūs. Fabrikantas, sawo darbininkams ženklesius išdalines, prisahts, kad minau kožnas wiens darbininkas

įdūtąjį ženklesį į štyrimo urnę įmestu. Kiekvienas žemųjų urėdininku, mofitoju, standarū, šaltysiu ir kitu, gaus nū sawo užweizdu paliepiną arba moftešėjimą su tolu, kad štyrimo dienoje ne tiktai patys kaip prisahts štyritu, bet ir žmonėms prisiustus ženklesius išdalytu ir prisahtetu, kad tūsius štyrimo dienoje štyrėjai ant štyrimo wartotu. Daug laukinintu, žinodami, kad žemrotas jiems prie sunu išwalnyjimo nū zalnierystės, prie numazinimo mekesniu ir daug kitu daigtu gelbėti gal, norės kaip paklūnus tarnai pasirodyti ir rasi atwirai žmonės perkaltbėti jieškos, skirti deputiertą, kurį žemrotas skirti pawelhyja. Nueis mažas skaitlius ir tokiu štyrėjū, kurie tiktai proga ant fusikalbėjimo su kaimynais pasinaudoti norės ir bile kotį prisihtą štyrimo ženklesį štyrimo wyriausybei atdūs. Pasilikis galiausei dar mažas pulkėlis tokiu, kurie atwirai ir be baimės delei atšiteršyjimo ponu skūs, kaip jie norės. Kad žmonės wisofias slaptas priwartas ant štyrimo šio arba to deputierio išwengti galētu, dėlto yra slaptas štyrimas įtaisyhtas, ir neprimalo nei wieną į ranką įbryktąjį ženklesį atdūti, atpencz gal tą su kitu apmainyti, ne wienam nėso ne sakydamas. Kožnas protingas žmogus pirm weif busenczjo štyrimo apmąstys priežastį naujojo štyrimo. Priežastis naujuju štyrimu yra išardymas cėcorystės

saimo, ogi priežastį to išardymo konzerwatywai rods trumpais žodžiais istaria, ale ta priežastis prilygsta šopagui be aulo ir be padu, yra kaip peilis be klingio ir be kriammu. Konzerwatywai šako: „Cėcorystės saimas neįwelyjo waldžiai zalnieriu padaugininą ant septiniū metu, todėl jis tapė išardytas.“ Tą priežastį konzerwatywai niurko, minko ir taso tokiu budu, kad iš to kožnas protingas žmogus pasibaisteti tur. Kadangi randasi ne menkas skaitlius tokiu, kurie weif apsimuilyti dūbas, todėl reik tikrą priežastį saimo išardymo jieškoti. Išardytasis saimas įwelyjo waldžiai pagal jos prašymą „pastuij wyrg ir pastuij grafi“ ant triju metu. Waldžia žinojo, kad ir po triju metu saimas neužgys, kas ant tēwisfės pakajaus pareina; waldžia pakajinga yra, kad laštos marinės, pionieru, gelžkeliu zalnieriu ir t. t. wis tiktai ant wieno meto įwelyjamos, waldžia žinojo, kad pagal wieną štyrinį „Verfassungos“ Diešpats cėcorius, reikalui pasidarius, zalnierisfko dalykose daryti gal, tą jis pagal sawo augstą dumą per tēwisfėi prideringa laiko, ir be saimo pritarimo, o tacziau saimas tapė išardytas delei atmetimo zofano, kurio apmąstymas dar nebuwo užbaigtas, nėsia dar butu treczias apmąstymas sehtis turėjęs. Trecziame skaityme butu manding deputiertai waisfo padidinimą ir ant septiniū metu

Wargai dwiejū išėjunu Amėrikoje.

Parasė Sentus.

Priemazga.

7]

O kad buwo serganti, tai ne taip labai jaute bado; bet nuwargusi, pradėjo snauti, o galw lingūti. Tarpais lyg budidawosi ir išwersdawo afis, pastui wėl užmerkawo. Sapnawosi jai, kad klaidė po kofias tai rėwas ir dūbes, ir įkrito, kaip toje dainelėje dainūjasi, į gilą Dunojėlį, ir lyg girdejo iš tolo dainūjant:

Pamatė tą Jurgis ant augšto kalno,
Rusliūse pas Patronę šilkinę jūstą;
Jūsta buwos trumpa, mastas ne pritelo,
Patronė nabagėlė lašą sawa mezza.

Čzion susyl pabudo, nės pasirodė jai, kad jau netur lašos ir lelia fur į tamšybes. Miegas atšitraukė. Ne Jurgis sėdėjo šale jos, bet Lauras, ir ne Dunojėlis buwo matyti, bet krantas Naujo Jorko, waltys, stiebai ir kamina. Wėl keli laiwai plaukė ant mariū lygumos ir nū ten buwo girdėti dainos. Sziltas, gražus buwo pawasario wafaras, wandū buwo toks lygus, kaip zerfolas; kožnas kūlas, kožnas laiwos buwo matyti wandenyje, kaip kad apaczioje buwo kitas toks; gražu buwo aplinkui. Dras buwo pilnas laimės; rodeji, wijas swėtas džiaugėsi, tik jūdu wargo, darbininkai pradėjo grįžti namona, tik jūdu ne turėjo namu.

Baišėsnis wis badas pradėjo sawo geležinėis nagais drastyti widurius Lauru. Ufininkas sėdėjo susitraukęs, bet ne gražios mislys buwo matyti jo akys. Kožnas butu nusigandes, pažiūrėjęs į jį: snukis išširodė lyg žwėrišką, lyg paukštinšką iš bado, o iš wargo toks ramus, kaip numirusio. Per wisą cėšą ne atsiliepė nei syki nei wienas; tik pastui, kaip jau wijai sutemo, kada jau ne liko ant tilto nei wieno žmogaus Lauras tarė:

— Čiwa, Patrone!

— Kur eisiwa? — klausė miegodama.

— Ant anu, antai, tiltu ties wandeniu. Atsigulsiwa ant lentu ir miegosiwa.

Nuejo. Patamseis turėjo šliūžte šliūžti, kad ne įkristu į wandenį.

Surisimai lentu ir balkei wingiawosi wijai, o ant paties galo buwo tiltas iš lentu, o šale tilto boba, kuri kala kūlus. Ties tiltu buwo stogelis, kad ne užlytu ant žmoniū, kurie traukė wirwes nū bobos; žmogaus dabar nebuwo nei wieno.

Kaip atėjo ant paties galo, Lauras tarė: — šiczion miegosiwa.

Patronė wirfte parwirtho ant lentu, ir ne jausdama daugybės ūdu tūjaus užmigo.

Widurnaktyje Patronė išgirdo balsą tēwo: — Patronė, kėk! —

Balsas buwo toks dywinas, kad tūjaus pabudo.

— Ką, tėti!

Tokioje tamšybeje balsas senio atsiliepė ramus, bet baijus:

— Mergina! Jau tu bado daugiaus ne kėsi. Nėwaifscziosti po žmonės ubagaudama, nēnakwosi ant gryno lauko! Žmonės tawę apleido, Diewas apleido, laimė išnyko, tai tegul norš smertis tawę priglaus. Wandū gilus, ilgai nesi-muczysi.

Regalėjo matyti jo tamsoje, kad ir labai išwertė afis, iššigandusi.

Ruslandisiu tawę, nabagėlė, ir pats pasiskandisiu. Nėra jau pagalbos dėl mudwieju, nėra mielafirdystės! Ryto nenorėsi jau walgyti, ryto jau bus taw geriaus, ne kaip šendien. . .

Ne! ji nenorėjo mirti. Ji turėjo atšūnioliską metu, ji norėjo gywėti, ji bijojo smerties. Wisi šgnarei sudrebėjo jos, kaip pamislyjo, kad ryto jau bus prigerėliu, kad pastęs į kofią tai tamšybę, kad gulės wandenyje tarp žuwiū ir wabalu dumblyne ant paties dugno. . . Nėšpapasahytas išggftris apėmė ją wisą, o tikrasis tēwas išširodė toje tamsoje pilita dwasė.

Per wisą tą laiką abidwi rankos jo išėjo,

įveliję, kad valdžia ne atleistinai butu tai prašusi, ale pons Bismarkis stubinos su saimo išardymu, pritinkančiai progai ant to atsidus. Šodel tai nusidavė, ne sunku suprasti. Cėcorystės saine tu deputiertu skaitlius ne yra gana didis, kurie wisłq, kq valdžia prašo, be jokio mėginimo ir priestaravimo įvelija, kaip kad kongerwathwai daro. Pons Bismarkis nor gauti ir cėcorystės saine tiek tokiu deputiertu, kurie įvelytu dar daugiaus nauju mitu, kurie kaip žinoma žemūsius žmones daugiausiai apsunfina, kurie įvelytu rasi ir pat wisłkius monopolius ir kas daugiaus tokiu naštu yra. „Reikals pašwentina priprowa“, tai yra žodis, pagal kurį ir tulimu valdžios uředininkai sawo weikalus įtaiso, tokiu budu, jiems wis tiek, kad jie tikrai sawo mērį atsie. Mes nei wienai politiskai partijei įpatiskai nenorime šlužyti, mes žinome, kad tulasis „Sargo“ skaitytojis kongerwathwiskai, talasis walmi skirs, tegul bus, jei musu mieli skaitytojai tikrai mišlingai tyrinėti nepalians, tai jie ir pamaži supras, kas ant palajaus musu mielos tewiskės, pareina, ir pagal tai ir sawo skyrimus įtaisy. Įpaczei šiose dienoje yra pareiga kiekvieno wėno padūno wiespaties cėcoriaus ir tewiskės, weidmainiems zerkolq teisybės, kur tik pritinka, po nose laistyti. — Ne tasai deputiertas šlužija karaliui ir tewisketiku budu, kurfai iš nesweikos palarnystės waldžiai nēlados nepriesijias, bet weiklaus užtyl, kas žemėje ne gerai yra, bet atpencz tasai, kurfai teisybę pasako, norint ta ir karti yra. Delto deputiertai skiriami, kad waldžia patirtu tikrą žmonių dūmą. Uředininkus waldžia gal kojnq częsq dėl to paklausti, ale tu liudymas apie wisłkius pašilaitymus žemėje ne wis nusidūdas pagal teisybę, nēja jie, sawo užweizdams įtikti norėdami, tiems neapreiskia, kas jiems rasi apmaudo padarytu. Karvie dabar bus gabnesni ant skyrimo per deputiertus, ar kongerwathwai, ar nacional-liberolai, ar walmiejie? Kūrs apstū stieti išmintingai, tur tyrinėti labai mišlingai. Szwiejunas.

ant jos sukudusiu pecziu, o balsas buvo wis ramesnis ir baisesnis.

— Kad ir rēktum, nēkas neįsigirstu. Stumtelšiu tikt ir dwi Sweika Marijos netruks, jau bus po wisłkam.

— Menoriai, tėti! nenoriai! — rēkė Patronė — ar tu, tėti, Diemo nebije! tėti širdingas! susimisk ant manęs! kūmi, aš taw nusikaltau? juš aš nesiskundžiau ant wargu, juš aš drauge kencziau ir bada, ir šalį... tētū!

Kwėpawimas jo buvo sunkus ir tankus, kaip replės išlabinuosios, o ji wis graudžiau prašėsi nū smerties:

— Susimisk! mielasirdystės! mielasirdystės! juš aš tawo waitas! juš aš bėdna, sergu: mano ir taip gywastis jau trumpas ant šio swėto! man gaila! man bangu!

Taip waitodama, griebėsi už jo skverno ir bucziawo tas rankas, kurios ję stumė į pragarg. Bet wisłkas tas, rodėsi, labiaus jį arzdino. Ramumas jo persimainė į kwailumą: pradėjo tranšytiesi ir frankti. Walandėlemis abudu nutildawo, o kad kas butu stowėjęs ant kranto, tai butu girdejęs baisų franklį, czužinėjimą ir trešėjimą lentu. Naktis buvo tamši, o pagalba ir taip iš nēfur negalėjo ateiti, nēs tai buvo pats kraštas laiwawietės, kur ir diena budawo tik wieni darbininkai.

— Susimisk! susimisk! — werkė graudžei Patronė. Tūmi tarpu su wiena ranka atwisko ję ant paties krašto tilto, o su kita pradėjo mušti ję per galwq, kad nerēktu; bet to rēkimo nēkas negirdėjo, wienas šū tik staugė, bet ir tas toli.

Mergina pajuto, kad alpsta, o kojos, pajuto, kad jau po jomis tuštuma; rankos tik laisvėsi

36 swetur.

36 Prancuzijos. Del geresnio apginklawimo zalnierių prašo waldžia 86 milijonu franku, kurie ir nū deputiertu saimo tapė pawelyti. Wofiskos waldžios laifraczei iš to wėl kels didelį šauksmą, bet neminės, kad wofiskas cėcorystės saimas jau pirm keliu metu dėl geresnio apginklawimo musu waitso, reikalingus milijonus bet jokio priestaravimo pawelijo.

36 Belgijos. Musu deputiertu saimas gawo šiose dienoje prašymą, kuriame dėl pagerinimo zalnierių dalyku waldžia šmotą pinigų reikalauja.

36 Italijos. Italijenai norėdami su įtaishmo kolonijų kę užpelnyti, šiuntė pirm keliu metu sawo zalnierių į žemę Massauah, gulenczią Afrikoje. Dabar jie ale per ten gywenanczius Abesynierius didį išladą apturejo, ir per tai jie dar į baisy karg įstieisti turės.

36 Bulgarijos. Bulgariškas deputacijonas dar wis yra Konstantinopelse ir sawo apmąstymus su turkiska waldžia toliaus wėdė, ale nēra dar kę girdėti. Mišlyjama, kad wisłkas palajingai išeis. Berods Bulgarei turės Masfoliems šį tą pažadėti.

36 Masfolijos. Petrapileje tapė atraftas nihilistiskos subuntawojimas tarp šuilošų neturios mokslinczių wadinamos „Marienschule“. Szis subuntawojimas saw per merį pasistatęs, dėl nihilistisku nusizengimu apkaltintus šuilošus šios mokslinczių išwalnyti. Perjieškojimas to dalyko jau pradetas. Caras ketino šitą mokslinczių šiose dienoje aplankyti, bet dabar tai jau nebedarys.

36 Wokietijos.

36 Berlyno. Wiešpats cėcorius buvo šiose dienoje mažuma ligustis, bet dabar wėl wisai sveiks. Del augštos senatwės musu waldonas jau wis tur czėdytiesi ir išetiesi, to dėl ir jo wardan Bismarkis apgaršinęs, kad šimet prie gimtinės dienos wiešpats cėcorius laimės

welįjimu aplankymus dėl czėdyjimo sawo sweikates negalys priimti.

— Paslutiname częse labai daug buvo kalbama, buf popežius, nū kunigaiszczio Bismarkio paragintas, kataliku partiją per gromatę užprašęs, idant naujame wofiskame cėcorystės saine waitso padaugšinimą ant septynių metų pawelytu. Šis sąsė, buf tai bažnytiškiems reikalams, suprantoma, katalikiskams, ant gero pareišęs. Kataliku partijos wadowai, prie kurių ir deputiertas Windthorst priklauso, atsiliepė, kad ju partija wisųse bažnytiškųse reikalųse popežiui išrodys paklusnumą, ale pawelįjimas waitso padaugšinimo ant septynių metų esąs wisai swėtiškas dalykas ir nei jokią surišimą netur su wėros dalykais. Zeigu ale mišlyjama kataliku partija nešanti reikalinga, tai jos wadowai wisai nedūsis skirtis į saimą. Popežius ant to atsiliepė, jis nenorėjo kataliku partiją priversti, bet tik sawo welįjimus ištare, o tai ir dėl išlaishmo ir padrutinimo gero sutikimo tarp jo ir wofisko cėcoriaus bei Bismarkio. Kataliku partija yra reikalinga ir dėl jo (popežiaus) dar daug gero gal ištaisyti. Swėtiškoje dalykose ji tur turėti pilnų walnybę ir gal daryti pagal sawo paties persiludįjimą.

36 Szetethno. Sziose dienoje tapė czion susirinkimas zocijaldemokratu nū policijos išardytas. Zocijaldemokratai su alu stiklais ant policistų metė, stalus, kreslus ir langus sudaužė. Zalnierams policijai ant pagalbos parejus tapė prie atsidusios muštynės wiens darbininkas nudurtas ir du suronytu. Sako, buf dabar musu mēstui bus išdūtas įpatiskas padawadyjimas pagal zokanę dėl zocijalistų.

Karalystės saimui

tapė padūtas užmanymas dėl budawojimu nauju gelžkeliu, kuriu laštos pasidaro iš wijo 47,938,000 mk. Czion ir randasi 5,414,000 mk. ant įtaishmo gelžkelio tarp Tilžės ir Stalupėnu. — Pasluti-

tėwo, bet ir pradėjo alpti. Szauktimas pagalbos pradėjo tilti, rankos ant galo nutraukė šmotą skverno, ir Patronė pajuto, kad lėkė į pragarg.

Nukrito nū tilto, bet su rankomis užsikabino už lentu ir lybojo ties wandeniu. Laurus prisilenkė ir, baisy pasakyti, pradėjo rankas plėšt.

Pulkai mišliu, kai pulkas išggzdytu žwirbliu, lašiojo jei po galwq kaip žaibas: Režiunkai, swirtis šulinio, išwaziawims, laiwās, wētra, litanija, wargai Naujame Jorke, ant galo kas su ja dabar debasi? Mato laiwq, kurio pirmgalis kila augštyn, ten daug žmonių, o iš to pulko dwi rankos atliktos pas ję. Dėl Diemo! tai Juras stowi! Juras kiša rankas, o ties laiwu ir ties Juru Motina Szwencziausia šypsoji dideleje šwiešybėje. Ji, pamaczius; tę wisłq, stumdo žmones: Panele Szwencziause! Jurai! Jurai! Walandėle dar... jau paslutini šį atmerke akis, žiuredama į tēwq:

— Tėti! ten Motyna Szwencziausia! ten Motyna Szwencziausia!

Po walandelei, tos paczių rankos, kurios stumė į wandenį, griebė dabar jos apalpusias delnas ir lyg ne žmogiska šyla traukė augštyn. Jau wėl jaučia po kojomis lentas, wėl apglobta: bet glebyje ne žmogūdžio, bet tėwo, ir galwa linksta prie krutinės tėwo. Norint buvo tamšu, bet užtėmyjo, kad guli kryžiumi ir grandus weršmas drasto jam širdį.

— Patronė! — atsiliepė werkdamas — atleisk man, waiteli!

Mergina susigrabinėjo patamsėmis jo rankas, ir buczyūdama jas, ištare:

— Tėti! tegul taw ponas Jėzus taip atleis, kaip aš atleidžiu...

Ant dangaus wienoje wietoje pradėjo jau šwisti, ir išlindo didelis mėneselis, aiškus, šwiesus, pilnas, Patronė pamatė, kaip nū mėneselio lašiojo spiečiai mažų anioleliu ir spinduleis nusileizdawo iki jei, mosawo sparneleis, sukinejosi ir giedojo waitisklais balseleis.

— Mergina nuwargusi, pakajus taw! paukšteli silpnas, pakajus taw! kwėklesė lankos rami ir tyka, pakajus taw!

Taip giedodami, purtė ant jos kielikus baltu selijeliu ir mažus warpelius, kurie škambejo:

— Miego! tu, mergina! miego! tu! miego! miego! miego! Ję pasidare jei taip smagu, šwiesu, ramu, kad iš tikro užmigo.

Naktis baigėsi ir pradėjo šwisti. Darėsi diena. Szwieja pabaltino wandenį. Pradėjo buti matyti stiebai ir kaminai. Laurus klupojo, prisilenkęs prie Patronės.

Mišlyjo kad numirė. Įstija gulėjo kaip negiwa; akys buvo užmerktos, weidai pabalę kaip audimas, su melšwais rēžiais, spalaina ir apmirusi. Dykai tātę ję už peczių: nei sukruto, nei atsimerkė. Laurui rodėsi, kad tur buti ir jis jau miršta, bet pridėjęs ranka prie lupu, pajuto, kad kwėpūja. Szirdis dinktėjo palengwa; suprato, kad gal kas walandę numirti. Zeigu rytmetinioje migloje užkils saulė, o diena bus kaitri ir šuščildys ję, tai atgys, o kitaip ne. Paukščiai pradėjo susitieti apie ję, rodėsi, gailėdami; ne wienas tupė ne toli jos. Migla pradėjo retytiesi ir kilti augštyn; wēja pawasariško wējo buvo pilna smagumo.

Paslui užtėkėjo saulelė. Birmutinei spindulei pulė ant wiršuniu medžių, stiebu ir stogu, paslūti

nūse susijėjimūse saimas permegino wisofias wal-
džios rofundas, iš to nėso ipatįsio minėti nėra.

Iš Lietuvos.

Iš Tilžės. [Lietuviškoji draugystė Vy-
rutė.] Svetlyčioje „wofisko buto“ tapė 13. wa-
sario laikytas ipatįsias wisutinas susijėjimas Vy-
rutės sgnariu. Ant dienos rėdo buvo sčyrimas
šwiežiaus raštiniuko ir perfeitimas 31. Š drau-
gystės įstatu. Susirinkusių sgnariu buvo apie
20. Perdėtinis d-ras Bruazis atwėre susijėjimą
ant 3½ žėg. po pietu išreikšdamas priežastį šito
susijėjimo, butent, kad ponas Janus atstojęs
ir reikia į jo wietą kitą pasfirti. Toliaus Brua-
zis sakė, jog negerai, kad musu draugystėje nėra
sandora, dėl to ir weikalai negal augti. Į dienos
rėdą įstojant tapė apingytas perfeitimas 31. Š
draugystės įstatu. Po trumpo žodžiawimo stato
d-ras Bruazis užmanymą 31. Š įstatu wisai ša-
lin braukti. Susijėjimo daugimėnė tai nepriėmė
ir iš tos priežasties d-ras Bruazis atsidėkawojo
nū perdėtinystės. Jam atsilėsus ir su ponu Janu
iš susijėjimo išėjus wietininkas ponas Wikšas
wedė susijėjimą toliaus. Į pono Janaus wietą
tapė pasfirtas raštiniuko ponas kupčius Woska
iš Tilžės, kurlai tai ir priėmė. Sgnarei dabar
ėjanczei wyriausybei dawė teisybė, dėl sčyrimo
šwiežiaus perdėtinio suwadinti sgnariu susijėjimą.
Diena ir wietą to susijėjimo bus sgnariems nū
wyriausybės per ipatįsčius ženklesius praneštos. —
Liudnas, labai liudnas yra šis pranešimas. Dėl
tosiū menku dalyku dabar tampa didelis sumiši-
mas keltas. Wien dėl to, kad sgnarei nepritarė
perdėtinio užmanymui, jis atsidėkawoja nū perdė-
tinystės!!! Jau dabar bewėif per czielą pūsmetį
musu susijėjimūse wis iš wien ginczai radosi, ži-
nomas daigtas, kad po tosiū pasilaikymu draugy-
sės weikalai negal augti. Rasi dabar bus pa-
dėjimas kitoks ir atiras šis taip labai reikalinga
sandora. Labai tai butu welytina dėl gero pasi-
ėjimo draugystės weikalui ir reikalui. „Wiemybė

dūd stipribė“, „ir mažas kupstelis wežimą apwer-
czia“. Byrutininkai, Liekuwininkai, neužmirškime
šitu žodžių! te daro kožnas sawo kaltybė, o wei-
kalai eis geryn.

— Prisiakintųjų judas 7. febr. prasudėjo
24 metu darbininkų Lorenšaitį dėl bandyto užde-
gimo ant 1 meto 6 mėnesių baudžiamos kalėjimo,
2 metu garbės prapuldymo ir pawelėjimo po
pulciyjos priežiūra imti. — 8. febr. gromat-
nešio pagalbininkas Demtis iš Elbingos kolo-
nijos dėl nudėjimo urėdįskai gautu pinigų ir dėl
nuslėpimo wienos Gromatos turėjo atsiliepti.
Jis buvo 19 m. 44 pf. saw suwartojęs. Už
abu nuslėpimus tapė ant 7 mėnesių kalėjimo ir
1 meto garbės prapuldymo prajudytas. — 9. febr.
butelninkas Semlingis ir jo pati iš Jonežeriu
ant apskųstųjų sūlo sedėjo, pirmasis dėl plesimo
ir bandyto išwadžiojimo ant neteisios priešiegos,
o ant antroji dėl pagalbininkystės prie plesimo.
Wybras tapė dėl sunkaus plesimo ir bandyto iš-
wadžiojimo ant neteisios priešiegos ant 6 metu
baudžiamos kalėjimo, 7 metu garbės prapuldymo
ir pawelėjimo po pulciyjos priežiūra statyti. Pati
walna išėjo. — 10 febr. dėl žinomai neteisios
priešiegos 3 kartūse 18 metu senoji sluginė Mehe-
rike ir jos išwadžiojimoje ufininkė Gaigalėnė iš
Francrodes po prisiakintaisies stowėjo. Pirmoji
gawo 13 mėnesių kalėjimo, o antroji dėl išwa-
džiojimo daug atstresnę korawonę, butent 2½ meto
baudžiamos kalėjimo. — 11. febr. bernas Stöb-
ser'is iš mažų Buslepaliu dėl plesimo ir kuno su-
žeidimo 2 kartūse, ant kuriu wieną kartą smertis
sekėsi, buvo pristytas. Jis už tai ant 1½ meto
baudžiamos kalėjimo ir į žinomas menkesnes ko-
rawones tapė prajudytas. — 12 febr. stalininkas
Bajenatis iš mažų Wabalu dėl žinomai neteisios
priešiegos turėjo atsiliepti. Jis už tai gawo
2½ metu baudžiamos kalėjimo, be to jam tapė
ir teisybė atimta per liudininką buti.

— Braėjusį nedėdieną tapė czion „Bürger-
hallen“ swetlyčioje susijėjimas walnai dumojau-

cziau sčyrėju laikytas. Susirinkusiųjų buvo kokiū
500 šimtu. Ponas justicrats Mehöhser tapė
perdėtinu šio susijėjimo sčirtas ir pranešo, kad
nū walnuju dėl Tilžės ir pakalnės kreizo cėco-
rystės saimo kandidatų ponas v. Sauden Tar-
pucziūse yra užmanytas, kurlai ale iš nekuriu
priežastcziu šiam susijėjimui negalėjo pributi. Po
tam gawa ponas reiktsanwalts Brinkmann'as žodį
dėl ilgesnio pranešimo. Su žodžiais „te gylūja
musu cėcorius“ kurie nū wisu susirinkusiųjų wien-
balsai tris syk atkartoti tapė stojo ponas Brink-
mann'as į kalbą. Aškei suprantamoje kalboje jis
išgulbė, ką walniejie iš tikro nor, o tai ipacz dėl to,
kadangi ju priešininkai wis iš wien bando žmonėms
akis apmonyti, walnai dumojenczius žemės išdawė-
jais, demokratais ir kas žin kaip wadindami. Kad
walniejie taipjau yra cėcorui wėrni padonai, ir
taipjau nū cėcoriaus mylini, tai išsiguldo per
tai, kad cėcorius Berlyno gylwentojams kas metą
sawo dėkawonę išreikšia už meilę ir wėrnybę
prieš waldonu gining, o kaip kožnas žinos,
Berlyne wisados yra tik wien walniejie de-
putiertai sčyrami. Walniejie nenor, kad war-
gingiems žmonėms per slaptus mokesčius (mono-
polus) butu toki dideli našta uždeta; jie nor kad
žmonės, kur daugiaus kaip 6000 m. ant metu
žėmimo tur, ir daugiaus butu prie mokesčių
pritraukiami. Po tam išreikštė kalbėtojis priežastį
saimo išardymo, ir primelėjo sčyrėjams Tilžės ir
pakalnės kreizo 21. februwarijų prie sčyrimo dūti
sawo balsus buwusiamjam žemės direktorui
v. Sauden-Tarpucziūse. Sziai ponas musu pa-
silaikymus gerai pažįsta ir nū sawo politiškuju prie-
šininku kaip wėrnas wybras yra garbinamas. Po
pono Brinkmann'o kalbėjo dar keli ponai. Wikšas
susijėjimas pritārė užmanymui, pong v. Sauden
iš Tarpucziū sčirti deputiertu į cėcorystės saimą.
Ant šėšiu žėg. užbaigė justicrats Mehöhseris
susijėjimą.

— Tūjininkas Kristupas Walinatis iš Wit-
giriū per kreisbiatą apsakė, kad jam jo 11 metu

šlinto wis žėmyn ir pūle ant wargingo weido
Patronės. Rodėsi, jg bucziawo, kuteno ir glaudė
prie sawės. Tame žibėjime, apimta net wainiku,
balzganais palaidais plaukais, burna išsirodė
kaip angelėlio; nės kas tiesa, tai Patronė jau ir
buwo bewėif angelėliu per sawo kentejimus ir
wargę.

Labai graži diena darsėsi. Saulė šildino wis
labiaus, wėjelis putė meilingai į mergingą, paukš-
czei sukosi ir rėkawo, rodėsi, norėjo jg išbudyti.
Lauras, nusiwilęs fermėgę, apdengė jos kojas.

Welšwa pradėjo nykti, weidai pradėjo raudo-
nūti, šypstelėjo syki, kitą ir atsimėkė.

Tada žmogus atsilaupe ant tilto, žwilgtelėjo
į dangų ir ašaros liejosi per jo rankūtus weidus.

Pajuto ant amžiu, kad tas wailėlis, tai jo
akis, ir dušia jo dušios, ir lyg toks šwentas,
numylėtas daigtas.

Ji ne tik pabudo, bet pabudo sweifėse ir
drutesne kaip wakar. Szweėjus oras buwo jei
sweifėsnis, ne kaip drėgnas supuwusioje ūloje.
Pradėjo wisai atgulti, nės atsišėdusi ant lentu, tū-
jaus tarė:

— Tete! walgiti aš noriu labai.

— Ciwa, dukrelė ant kranto, mažo tą rasitą
— safe senis.

Tūjaus atsištojo ir nuėjo. Ta diena tur
buti jau norėjo buti pasfailyta tarp laimingųjų
jūdwięju wargūse, nės žengė tik kelis žingsnius
ir užtemio įpraustą į tarpą lentu šepetaitę, o
ten rado surįsta šmotelį dūnos, wiritu kwiecziū
ir šmotutą mėsos. Žinoma, kad tai pasidėjo
wakar toks nors darbininkas dalį sawo pušrycziau
ant ritojaus: darbininkai tankei teip daro; bet

Lauras su Patrone perguldinėjo tą sawo wisai ki-
taip. Kas padėjo tą maistą? Ot tai jūdwiem
rodėsi, kad padėjo Tas, kurs neužmiršta nei
apie kwietkėlę, nei apie paukštėlį, nei apie žiegutį,
nei apie sčruzdelę ir mažiausę wabalėlį:

Diewas!

(Dar ne wisfas.)

Stebuklas.

Wienoje dienoje pawasario sedėjo Salamonas
jaunikaitis po werbomis darže sawo tėwo, kara-
liaus, žiurėdamas į žemę giliose mišlose; tai sto-
josi Natonas, jo mokįtojįs, pas jį tarydamas:
„Rą dumoji tu taip nusiminęs po werbomis!“ —
Jaunikaitis patelės sawo galwą atšakė: „Natone,
aš norėcziau labai stebuklą matyti!“ — Prarakas
šypsodams tarė: „Meilųjimas, kurlai ir aš sawo
jaunystės metūse turėjau.“ — „O ar jis tam
išsipildė?“ klausė greitai karaliaus sumus. —
„Wienas Diewo wybras“, pasakojo Natonas,
„atėjo pas manę nešdamas šėklelę sawo rankoje.
Žiurėk, tarė jis, „kas iš šios šėklos atiras!““
Po tam padarė sawo pirštą šylę ir šėklą įdėjas
ją apdengė. Jam sawo ranką atraukus, atsidarė
ši ankštis, ir aš macziau du lapeliu išlendancziū.
Ale mos jūdu pamatęs buwau, tai ir susiwienųjo
tūdu lapuku, ir radosi rundinas kamėnas žiwe
apwųniotas, ir kamėnas matomai augstėsnis ir
didesnis stojosi. — Toliaus tarė Diewo wybras
man: „„Padabot!““ ir man be dabojant išsiškie-
septynios šakos iš to kamėno, lyg nei septynios
rankos prie altorinio listoriaus. Aš nusidymy-
jau, ale Diewo wybras pamodamas paliepė man
tyleti ir daboti. „„Sztai!““, tarė jis, „„weif
nauji sutwerimai prasidės!““. — Tūjaus pase-
męs wandens su ranka iš šakės bėgancziujo upelio ap-

krapino tris sykius šakas, ir štai, dabar kabojo wisos
šakos pilnos žaliūjancziū lapu, taip, kad mudu pawė-
sio skanei saldžei kwėpianczia apimtu buwowa.
Iš kur, klausiau, šie skanus kwapai šakė to at-
gawinancziū pawėsio. — „„Ar tu nematai!““
tarė Diewo wybras, „„purpuros dažytąjį žiedą,
kaip jis iš žaliu lapu išsprokšta ir po kelis kabo?““
Aš norėjau kalbėti, ale lengwus wėjukas lapūse
nusileidęs barštė žiedu lapelius aplink mudu, kaip
kad wėjas iš debesiū nusileidžiaši. Wos lapeliams
nukritus, jau ir kabėjo tarp medžio lapu didieji
granotobulai, kaip mandėlei prie lazdu Arono.
— Tai paliko mane Diewo wybras man labai
besidymyjant“.

Sziczion pabaigė Natonas. Tūjaus klausė
Salamonas greitai: „Kur jis yra? Kū wardu
tas Diewo wybras? Ar tebėra dar gywas?“ —
Tai atšakė Natonas: „Sunau Dowydo, aš tam
sapno regejimą papasakojau.“ — Salamonas šius
žodžius girėdamas nusiminė sawo širdyje ir tarė:
„Kaip gali tu manę taip prigauti?“ — Natonas
wienok toliaus kalbėjo: „Aš tamę neprigawau,
sunau Jzai. Sztai, darže sawo tėwo tu gali
wisą tikroje tiesoje matyti, kaip aš tam sakęs.
Ar ne nusidūda prie kožno granotmedžio ir prie
kitu medžių toktai?“ — „Nusidūda“, ištārė Sa-
lamonas, ale ne aškei ir po ilgus walandos.“

Tai atšakė Natonas: „Ar togi dėl menkiaus
diewiškas darbas yra, kadangi tylomis nėso ne-
apdabota toktai nusidūda? Aš mišlyju, tai jū aš-
kiaus Diewo darbe nusidūda. Įšpažįl pirma prie-
gimtį“, kalbėjo jis toliaus, „ir jos darbawimą,
po tam tu lengwei augstėsnis nusiitistikimui tiseji,
stebuklu žmogaus rankos išsilgfi. Szimkus.

funelis Kristupukas 2. jan. pabėgęs. Rasi šios eilės prigelbės, pėdsaką prapūlusiojo vaikino surasti.

Jš Gasts (Endrikswaldės). Praėjusįjį utar-
nintą 3 bulokai vaikina nuleidimo lašykloje (ka-
noleje) mufendo. Žie šenutėmis bebėginėdami
wisi į atwirą wietą įbėgę nūglą smertį rado.

Jš Selenburkio. Pradžioje šio mėnesio
15 metu vaikinas nekurio ufininko su revolveriu
be žaizdamas 18 metu mergaitę patrophyjo. La-
pinu leforiui pasijefe surontąjį nū smerczio iš-
gelbėti.

Jš Ragainės. Kaip urėdiškas laikraštis pra-
neša, arkliu liga, wadinama „influenca“, tarp
arkliu Tufainiu dvaro pasiliowufi, tarp arkliu
ufininka Gerulio iš Waiiu išweržė.

Jš Gumbinės. Wienas fifileras czionai sto-
wincziojo pulko per dieną prapūlęs budamas,
tapę surastas palartas Sodeifiu giraitėje. Rėfo-
riškas sudo piaustinėjimas patwirtino jo paties
nufijudymą. Del ko tai, dar nežinoma.

Jš Stalupėnu. Czionai Patilžiūse no wieno
ufininko gyvenimui nudegant, du wyru iš gefin-
toju į nepalaimą parėjo. Wienam baltis mufriš-
damas koją sutrėškė, o kito wifai neranda. Szi-
fai bene bus ugnyje galą gawęs.

Jš Sittfiemiu. Nekursai ufininkas iš Galdapės
parteliandamas su wėžimu apwirtho, prie furio
atfittitimo ne taip jis fufižėdė, kaip jo taworai
tapę fufiškadyti. Ta nepalaima jam taip tur buti,
į širdįėjusi, kad apfiēmė pasifarti. Ryto metą
jo pati ji atrado lawonu.

Jš Klaipešos. Mū 1—19 jan. žwejbos
futeris „Lufestis“ wienas 250 lašifu sugawo, o
fiti žwejai su 15 laiwu 185 lašifas butwo už-
griebe, tai iš wifo 435 lašifas. Prie šios žwe-
jbos ir juriu funiu užėjo.

— Nefenei du swotu wėžimu greicziaufei per
ulyczias belafidamu iš wėžimo wieną sweczia fš-

metė, kurfai be fšmonės ant ulyczios pasifiko.
Užot jį prie daktaro gabenę kaip aplinkui stowin-
tiejie rodijo, ant wėžimo užfideję paważiawo.

Jš Karaliaucziaus. Nekurioje fšpyrtaus fa-
brifeje Safeimo priemestėje didė nepalaima atfi-
tiko. Wirfutinėje dalyje fabrifės wienas mašy-
nistas bene su brėžutu per arti prie beganczioje
izpirtaus fittlo priejo, kurfai fufproges jį wifą
fšpirtumi apfiėjo. Tūjan bėdžius wifas wienofe
liepfnofe buwo. Žemyn bėgdamas, nebeftengęs
nubėgti fufkupo ir baišu smertį rado liepfnofe.
Kitfai fupcziaus pagalbininkas į degancziogę
ruimą įbėgęs parwagiūs (fronus) užjufęs dar
iftengę ugnį išgefti.

Žwirblis.

Mū medžiofles sugriždamasėjau per daržą.
Mano fū pirma bėgo. Staiga fustojęs pradėjo
flinkti, tartum kofį pauftį užūde.

Taki tolyn žiuredamas išwydau ant žemės
žwirblaitį su geltonu snapeliu ir pufeleis ant
galwos. Jis buwo iš lizdo išfritęs — smar-
tus wėsulys daržo medžius purtino — ir czion
nefifrutindamas fėdėjo, wos išdygufius fparnyczius
be pagalbos išpledamas.

Palengwa mano funiui prifiartinus, ftaiga
iš artimojo medžio fenas, jūdfrutinis žwirblis
nufipfėšęs, nei afmū patlab ties funies fufku
nupūle ir wifai pasifšiaufęs su žuwancziu gailingu
rėfimu felis kartus prieš išžiotufius, didžiū dantu
pilnufius nafsus foko.

Jis norėjo išgelbėti sawo jauniflę, jis ją
gynė sawo paties funu ... jo wifas mažytis
funelis nū išgagfczio drebėjo, jo balfelis tapė
baišu ir užfimuftu, jis užmirė, jis apėrawojofi.

Kofiu baišu žwėrimi jam tas fū turėjo pasi-
rodyti! O tiff jis negalėjo ant sawo fafelės be
baimės pasifikti. Sylą, ftiPRESnė už jo walę, jį
nupfėšė.

Mano kurtas pirma pasifiko bestowis, pafui
atfitraufė. Regimai ir jis turėjo aną sylą pri-
pažinti. Af fufigėdusiui funiui prifiufęs, su
jaušunu garbinanczios baimės atfitolinau.

Beje, nefijūfite, af iš ftkro pajutau garbi-
nanczią baimę prieš ftią mažąjį, karžygiflųjį
pauftitytį, prieš fufjudufį išfimeržimą jo meifės.

Meifė, mifšnjaufi, yra tiff macnefnė už smertį
ir smerties baimę. Tiff per ją, tiff per meifę
gywafis išfifilaiko ir pasifjudina. Szimtus.

Turgaus prefios.

Tilžėje, 12. februwarijų 1887.

	mf.	pf.	mf.	pf.
Kwieczai už 50 kilogr.	7 50	8 —		
Rugei už 40 kilogr.	5 60	5 75		
Miežei už 35 kilogr.	5 80	6 —		
Awizos už 25 kilogr.	5 10	5 20		
Žirnei, rainieji, už 45 kilogr.	7 75	8 80		
Žirnei, baltieji, už 45 kilogr.	6 —	6 40		
Semenei už 35 kilogr.	8 50	9 50		
Dymotai už 50 kilogr.	20 —	23 —		
Roputės už 45 kilogr.	1 70	2 30		
Swiestas už 1 kilogr.	1 60	1 80		
Kiaufei už lapą	3 —	—		
Pywas už 100 lyteriū (bahr.)	24 —	—		
Brangwynas { už 100 lyteriū	24 —	—		
{ už 1 lyteriū	— 25	—		
Kiaulena už kilogr.	1 —	1 20		
Žautena " "	— 70	1 —		
Weršena " "	— 70	— 90		
Awincziana už kilogr.	— 70	— 80		
Grufienė, papr., už kilogr.	— 34	—		
Awizu kėpai už kilogr.	— 44	—		
Szianas už centnerį	2 —	3 —		
Sziaudai už lapą à 600 kilogr.	24 —	28 —		

100 rubliu

pagal berlyniflę depefę 16. febr. 182,94 mf.

Apfakymai.

Sufiėjimas lietuwifkos draugystės

Byrutės

Brėfulėje

21. februwarijų šio meto iš nekuriu
priežafcziu nebus laifomas.

Draugystės wyrianshė.

!Silkiu!

prifiulau geriaufiame pakawime mū
10 marku už baczką prasidedant.
Fšfittikimams pirfejams ir dūdu
ant žyczkos.

F. Krafft

Tilžėje, Schloßmühlenstraße 4.

Alfelmašynas,
gelzimis frosnias
ftrelbas

iš užpakalio liodūjamas
prifiulau sawo meifingiems Lietuwiniū-
tams pigiaufei.

A. Gerull

Klaipeidoje.

Cecoryftės faimo kandidatas walnuju ftyrimo walfcziaus Klai-
pėdos Szilofarcziamos yra

d-ras Kittel Rusnėje.

Ras del fito ftyrimo nor fš tą patirti, arba fšip to del ru-
pintiesi, tas tefiunczia sawo adrefą ponui Karl Frenkel-Beyme
Koralifšiušie prie Klaipešos arba ponui fupczini Paul Jahr
Klaipeidoje del Klaipešos walfcziaus, o ponui Ernst Ander
Rusnėje del Szilofarcziamos walfcziaus.

Už rebhyę afafo Ernestas Weyeris Tilžėje.

Geru geriaufuju

wilnu
bumbulu,
ir giju,

pilnai supakotu už pigiu pigiau-
fias prefias prifuo

D. Peteraitis,

Tilžėje, wof. ul. 14 num.

Pigia

parwinhezia

Tifru nemaišytu

parwu

kaip antai: jādū, fwefei melhnu,
byla, tamfei melhna, ruftu,
žalin i. t. t. Nusiparwarwinui
wilnu, linu, giju, ceiftu wifofio ma-
nierio su lietuwifkai drukawotu pa-
mofinimu gauri

parwu padetuwėje
Müschoewski & Rapson

Klaipeidoje

Friedr.-Wilh.-ir turg. ulyczios fercz. 17.

Wifus

kolonialtaworus,

wifokeropiūs

brangwynius,

už tiff wien priimtiną prefias po wėrniausio pašlužyjimo
prifuo

F. Krafft

Tilžėje, Schloßmühlenstr. 4.

A. Brauer

Klaipeidoje.

Lietuwifkas milu fromas.

Prifiulau

brišu labai geru milu, bukštingu,
fufbaju

kaip ir wifus fitts

manufakturu taworus

už pigiu pigiaufei statytas prefias.

Taipojau wifas fortas audžiaumu

bumbulu,

wilnu ir mašynu giju wiflab tiff ekstrā pryma, taip pigei
kaip kožnas fitts.

Ant tankaus aplančymo pakwiewiczia

A. Brauer.

Raftu ir spauda Weyeris & Arnoldto Tilžėje.